

GEODETICKÝ A KARTOGRAFICKÝ OBZOR

ČASOPIS ÚSTŘEDNÍ SPRÁVY GEODÉZIE A KARTOGRAFIE

ŘÍDÍ:

ING. VLADISLAV SACHUNSKÝ

NÁMĚSTEK PŘEDSEDY ÚSTŘEDNÍ SPRÁVY GEODÉZIE A KARTOGRAFIE A VEDOUcí REDAKCE

Členové redakční rady:

Prof. inž. dr. Josef Böhm, inž. Miloš Cimbálník, kand. tech. věd, inž. Karel Dvořák, prof. dr. František Fiala, inž. Karel Hodač, inž. Ladislav Janoušek, inž. Ján Kocián, doc. inž. dr. Václav Krumphanzl, prof. inž. dr. František Kuska, inž. Rudolf Malivánek, inž. Zdeněk Mašín, inž. Karel Pecka, inž. dr. Bedřich Polák, inž. František Poslušný, inž. Jindřich Pšhorn, inž. Vladislav Sachunský, inž. Václav Steklý, inž. Frant. Štorkán

Výkonný redaktor: inž. František Štorkán

svAZEK 5/47, ROK 1959

Vychází v druhé dekádě každého měsíce

PRAHA 1959

VYDÁVÁ

ÚSTŘEDNÍ SPRÁVA GEODÉZIE A KARTOGRAFIE
VE STÁTNÍM NAKLADATELSTVÍ TECHNICKÉ
LITERATURY

TISKNE MÍR, NOVINÁŘSKÉ ZÁVODY, ZÁVOD 1, PRÁCE, VÁCLAVSKÉ NÁM. 15, PRAHA 3 - NOVÉ MĚSTO

OBSAH

Politicko-hospodářské úvodní články	
Ke čtyřicátému výročí podepsání Leninova dekretu o založení Hlavní správy geodézie SSSR	201
Naše aktivní účast při dalším rozvoji JZD	41
V pevné jednotě socialistických zemí v čele se Sovětským svazem za dovršení výstavby socialismu	81
Hlavní články (podle autorů)	
Adámek Jiří, inž.: Laboratorní zkoušky theodolitu Zeiss Theo 010	370
Boguszak František, inž. dr. a Šlitr Jaroslav, inž.: Poznámky k znázornění terénu vrstevnicemi	125
Böhm Josef, prof. inž. dr.: Obecné vyjádření nivelační a tachymetrické refrakce	57
Bramorski Kazimiersz, Mgr. inž.: Vytyčení tunelu na zkušebním úseku varšavského metra	165
Brož František, inž. dr.: K šíření chyb v gravimetrických sítích	10
Brož František, inž. dr.: Pět let činnosti Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického v Praze	21
Čížek Otto, inž.: Pět let práce Oblastního ústavu geodézie a kartografie v Liberci	3
Gál Pavel, prof. inž. dr.: Vplyv snímků a letových dispozicíí na hospodárnost leteckej fotogrametrie	63
Hartl Viktor, inž.: Založení jednotné evidence půdy v ČSR	42
Herdá Jiří, inž.: Chyby z nekolmé polohy a průhybu latě dvojobrazového dálkoměru	14, 37
Herdá Miroslav, inž.: Geodetické práce pro stavbu štol kružberského přivaděče	194
Hodač Karel, inž.: Hospodářskotechnické úpravy pozemků	49
Jaroš Stanislav, inž.: K problémům topografického mapování v měřítku 1:10 000 univerzální fotogrammetrickou metodou	72
Jaroš Stanislav, inž.: Na trase ropovodu	159
Jedlička Jiří, inž. a Steiger Jaroslav, inž.: Triangulace v poddolovaném území	206
Jireček Karel, inž.: Využití fotoplánů pro založení a zpřesňování jednotné evidence půdy	75
Karský Georgij, inž.: O určení interpolačního argumentu	116
Kasal Hynek: Jednoduchý projekt hospodářskotechnických úprav pozemků (HTÚP) a jeho výrobní část	53
Kolektiv pracovníkov SGK na Slovensku a OÚGK v Bratislave: Účast' ústavov geodézie a kartografie na Slovensku pri rozvoji jednotných rolnických družstiev	47
Kovářík Jaroslav, doc. inž. dr.: Aktuality z volby kartografických zobrazení	202
Kruš Bedřich, inž.: Výzkum svislých pohybů zemské kůry v Československé republice	149
Kubáček Lubomír, inž.: Odhad nepřesností při lineární transformaci souřadnic do Gaussova zobrazení	82
Kuchař Václav a Stránský Jan: Komplexní ekonomické rozborů v ústavech geodézie a kartografie	226
Malivánek Rudolf, inž. a Morch Václav, inž.: Základní principy a problémy technologie mapování ve velkých měřítkách	101
Maloň Stanislav, inž., kand. fys.-mat. věd a Válek Oldřich, inž. dr.: Použití samočinného počítače v geodézii	189
Maršík Zbyněk, inž.: Vyhotovení fotoplánů v měřítku 1:5000 pro účely JEP z leteckých snímků v měřítku 1:23 000	77
Mikšovský Miroslav, inž.: Možnosti využití fotosazby v československé kartografické tvorbě	86
Mikšovský Miroslav, inž.: Rytí originálů map do vrstvy	105
Morch Václav, inž. a Malivánek Rudolf, inž.: Základní principy a problémy technologie mapování ve velkých měřítkách	101
Morch Václav, inž. a Skládal Ladislav, inž.: Metody mapování ve velkých měřítkách	141
Nussberger Jaroslav. RNDr.: Vzrůstající užití fyziky v geodézii	179
Pakostová Irena, prom. mat.: Moderní metody zjišťování hrubých chyb geodetických měření	184
Pecak Karel, inž.: Mapová tvorba Kartografického a reprodukčního ústavu v Praze	26
Petráš Jozef, inž.: Príspevok k teórii chýb pozemnej fotogrametrie	89
Pichlík Václav, inž.: Možnost využití fotogrammetrického podkladu mapy v měřítku 1:25 000 pro fotogrammetrické mapování v měřítku 1:10 000 a 1:5000	221
Piš Dominik, inž.: Geodetické práce při výstavbě panelových budov	161
Pokora Matěj, doc. inž.: O provádění hospodářskotechnických úprav pozemků formou souhrnných projektů	117
Průša Jaroslav, inž., předseda ÚSGK: Naše nejbližší úkoly	1
Sachunský Vladislav, inž.: Některé zásady pro budování technickohospodářských map na území naší republiky	61
Skládal Ladislav, inž. a Morch Václav, inž.: Metody mapování ve velkých měřítkách	141
Stánek Václav B., inž. dr.: Určení pohybu pozorovacích bodů mikrotriangulací při měření deformací na přehradě u Slap	229
Steiger Jaroslav, inž. a Jedlička Jiří, inž.: Triangulace v poddolovaném území	206
Stránský Jan a Kuchař Václav: Komplexní ekonomické rozborů v ústavech geodézie a kartografie	226
Šilar František, inž.: Určení poloměru železničního oblouku	133, 153
Šlitr Jaroslav, inž. a Boguszak František, inž. dr.: Poznámky k znázornění terénu vrstevnicemi	125
Válek Oldřich, inž. dr.: Redukce délek šikmo měřených pásmem	113
Válek Oldřich, inž. dr. a Maloň Stanislav, inž., kand. fys.-mat. věd: Použití samočinného počítače v geodézii	189
Vykutíl Josef, prof. inž. dr.: Výpočet tíhových korekcí nivelace v baltském systému	145
Vyskočil Pavel, inž.: Topografická revize fotogrammetricky vyhodnocených map	93
Wittinger Max, inž. dr.: Výstavba Geodetické observatoře Pecný	121
Zdeněk Karel, inž.: Stížnosti, oznámení a podněty pracujících — důležitý výchovný prostředek a užitečný nástroj k řízení	211
Přehled výzkumných zpráv VÚGTK v Praze	224
Okresní měřická střediska v boji za splnění úkolů dovršení socialistické výstavby	5, 31, 55
Vyhlášení tematických úkolů ÚSGK a soutěže na jejich vyřešení	181
Zlepšovací návrhy, problémy a stanoviska	135
Geodetické stroje, přístroje a pomůcky	76, 96, 212
Literární hlídka	40, 60, 99, 120, 137, 160, 200, 218, 236
Rozmanitosti	40, 79, 100, 119, 139, 220, 237

СОДЕРЖАНИЕ

Политико-экономические передовые статьи	Стр.	Микшовский Мирослав, инж.: Гравирование оригиналов карт на гравировальных слоях	105
К сорокалетию Ленинского декрета об учреждении Высшего геодезического управления СССР	201	Морх Вацлав, инж. и Маливанек Рудольф, инж.: Основные принципы и проблемы технологии картографирования в крупных масштабах	101
Наше соучастие в дальнейшем развитии сельскохозяйственных кооперативов	41	Морх Вацлав, инж. и Складал Ладислав, инж.: Методы картографирования в крупных масштабах	141
В непоколебимом единстве социалистических стран, с Советским союзом за завершение строительства социализма	81	Нусберг Ярослав, д-р: Возрастающее применение физики в геодезии	179
Главные статьи (по авторам):		Пакостова Ирена, дипл. матем.: Современные методы выделения грубых ошибок геодезических измерений	184
Адамек Иржи, инж.: Лабораторные исследования теодолита Цейсс Тео 010	170	Пецка Карел, инж.: Создание карт в Пражской картографической фабрике	26
Богушак Франтишек, инж. д-р и Шлитр Ярослав, инж.: Заметки к изображению рельефа горизонталями	125	Петраш Йосеф, инж.: К теории ошибок наземной фотограмметрии	89
Бэм Йосеф, инж. д-р, проф.: Выражение нивелирной и тахеометрической рефракции в общем виде	57	Пихлик Вацлав, инж.: Возможность использования фотограмметрического основания карт в масштабе 1:25 000 в целях фотограмметрического картографирования в масштабах 1:10 000 и 1:5000	221
Браморски Казимир, Мгр. инж.: Разбивка туннеля в опытной части Варшавского метрополитена	165	Пиш Доминик, инж.: Геодезические работы при строительстве панельных зданий	161
Брож Франтишек, инж. д-р: К вопросу о распространении ошибок в гравиметрических сетях	10	Покора Матей, инж. доц.: Исполнение землеустроительных работ с применением комплексных проектов	117
Брож Франтишек, инж. д-р: Пять лет деятельности Исследовательского института геодезии, топографии и картографии в Праге	21	Пруша Ярослав, инж.: Наши ближайшие задачи	1
Чижек Отто, инж.: Пять лет деятельности Аэрогеодезического предприятия в г. Либерец	3	Сахунский Владислав, инж.: Некоторые принципы создания технико-экономических карт на территории Чехословакии	61
Гал Павел, инж. д-р, проф.: Влияние аэроснимков и факторов залета на экономию аэросъемки	63	Складал Ладислав, инж. и Морх Вацлав, инж.: Методы картографирования в крупных масштабах	141
Гартл Виктор, инж.: Создание единого учета земель в ЧСР	42	Станек Вацлав Б., инж. д-р: Определение смещения пунктов наблюдения посредством микротриангуляции при измерениях деформаций на плотине у Слап	229
Герда Иржи, инж.: Ошибки от неперпендикулярности и прогиба рейки дальномера двойного изображения	14, 37	Стейгер Ярослав, инж. и Йедличка Иржи, инж.: Триангуляция на местности в области горных выработок	206
Герда Мирослав, инж.: Геодезические работы для строительства штолен приводного канала плотины в Кружберке	194	Странский Ян и Кухарж Вацлав: Комплексные экономические исследования в предприятиях геодезии и картографии	226
Годач Карел, инж.: Землеустроительные работы	49	Шилар Франтишек, инж.: Определение радиуса железнодорожной кривой	133, 153
Ярош Станислав, инж.: К топографической съемке в масштабе 1:10 000 с применением универсального фотограмметрического метода	72	Шлитр Ярослав, инж. и Богушак Франтишек, инж. д-р: Заметки к изображению рельефа горизонталями	125
Ярош Станислав, инж.: На линии нефтепровода	159	Валка Олдржих, инж. д-р: Приведение к горизонту измеренных лентой наклонных линий	113
Йедличка Иржи, инж. и Стейгер Ярослав, инж.: Триангуляция на местности в области горных выработок	206	Валка Олдржих, инж. д-р и Малонь Станислав, инж.: Применение универсальных автоматических вычислительных машин в геодезии	189
Ирчек Карел, инж.: Использование фотопланов в целях создания и уточнения единого учета земель	75	Выкутил Йосеф, инж. д-р, проф.: Вычисление поправок за ускорение силы тяжести в нивелировках в Балтийской системе высот	145
Карский Георгий, инж.: Об определении аргумента при интерполяции	116	Высочил Павел, инж.: Топографический контроль фотограмметрически составленных карт	93
Касал Ганек: Несложный проект землеустроительных работ и его производственная часть	53	Виттингер Макс, инж. д-р: Строительство Геодезической обсерватории Пецны	121
Коллектив: Участие словацких геодезических и картографических предприятий в развитии сельскохозяйственных кооперативов	47	Зденек Карел, инж.: Жалобы, сообщения и инициативные предложения работников — важное воспитательное средство и полезное орудие для управления	211
Коваржик Ярослав, инж. д-р, доц.: Актуальные вопросы касающиеся выбора картографических проекций	202	Перечень исследовательских отчетов Исследовательского института геодезии в Праге	224
Круис Бедржих, инж.: Исследование вертикальных движений земной коры в Чехословакии	149	Геодезические отряды в борьбе за выполнение задач завершения строительства социализма	5, 31, 55
Кубачек Лубомир, инж.: Оценка погрешностей при линейном трансформировании координат в проекцию Гаусса	82	Объявление исследовательских тем УСГК и конкурса для их решения	181
Кухарж Вацлав и Странский Ян: Комплексные экономические исследования в предприятиях геодезии и картографии	226	Рационализаторские предложения, проблемы и мнения о них	135
Маливанек Рудольф, инж. и Морх Вацлав, инж.: Основные принципы и проблемы технологии картографирования в крупных масштабах	101	Геодезические инструменты, приборы и приспособления	79, 96, 212
Малонь Станислав, инж. и Валка Олдржих, инж. д-р: Применение универсальных автоматических вычислительных машин в геодезии	189	Литературное обозрение	40, 60, 99, 120, 137, 160, 200, 218, 236
Маршик Збынек, инж.: Изготовление фотопланов в масштабе 1:5000 в целях единого учета земель по аэроснимкам в масштабе 1:23 000	77	Разное	40, 79, 100, 119, 139, 220, 237
Микшовский Мирослав, инж.: Возможности применения фотонаборки в чехословацком картографическом производстве	86		

INHALT

Politisch - ökonomische Leitartikel	Seite
Zum 40. Jahrestag der Unterschrift des Dekrets Lenins über die Gründung der Hauptverwaltung Geodäsie in der UdSSR	201
Unser aktiver Anteil an der weiteren Entwicklung der landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaften	41
In fester Einheit der sozialistischen Länder mit der UdSSR an der Spitze für die Vollendung des sozialistischen Aufbaues!	81
Hauptartikel	
(Namen der Verfasser in alphabetischer Reihenfolge)	
Adámek Jiří, Ing.: Laboruntersuchungen des Theodolits Theo 010	170
Boguszak František, Ing. Dr. u. Šlitr Jaroslav, Ing.: Bemerkungen zur Darstellung des Geländes durch Höhenlinien	125
Böhm Josef, Ing. Dr. Prof.: Allgemeine Erklärung der nivellitischen und tachymetrischen Refraktion	57
Bramorski Kazimierz, Mgr. Ing.: Absteckung eines Tunnels auf der Prüfungsstrecke der Warschauer Untergrundbahn	165
Brož František, Ing. Dr.: Zur Fehlerfortpflanzung in Gravimeternetzen	10
Brož František, Ing. Dr.: Fünf Jahre Tätigkeit des Forschungsinstituts für Geodäsie, Topographie und Kartographie in Prag	21
Čížek Otto, Ing.: Fünf Jahre Arbeit des Gebietsinstituts für Geodäsie und Kartographie in Liberec	3
Gál Pavel, Ing. Dr. Prof.: Einfluß der Luftbilder und Flugdispositionen auf die Wirtschaftlichkeit der Luftbildmessung	63
Hartl Viktor, Ing.: Gründung der einheitlichen Bodenevidenz in der ČSR	42
Herda Jiří, Ing.: Fehler aus der unvertikalen Lage und Durchbiegung der Latte eines Doppelbildentfernungsmesser	14, 37
Herda Miroslav, Ing.: Geodätische Arbeiten beim Bau der Kruschberger Wasserzuleitungstollen	194
Hodač Karel, Ing.: Wirtschaftlich-technische Landeinrichtung	49
Jaroš Stanislav, Ing.: Zu den Problemen der topographischen Aufnahme im Maßstab 1:10 000 mittels photogrammetrischer Universalmethode	72
Jaroš Stanislav, Ing.: Auf der Trasse einer Erdölleitung	159
Jedlička Jiří, Ing. u. Steiger Jaroslav, Ing.: Triangulierung im Bergbaugebiet	206
Jireček Karel, Ing.: Ausnutzung des Photoplane bei der Gründung und Vergenauerung der einheitlichen Bodenevidenz	75
Karský Georgij, Ing.: Über die Bestimmung des Interpolierungsargumentes	116
Kasaš Hynek: Einfaches Projekt der wirtschaftlich-technischen Landeinrichtung und sein die Produktion betreffender Teil	53
Kollektiv: Anteil der Institute für Geodäsie und Kartographie in der Slowakei an der Entwicklung der landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaften	47
Kovařík Jaroslav, Ing. Dr. Doz.: Aktuelles über die Wahl der kartographischen Abbildungen	202
Kruis Bedřich, Ing.: Erforschung der senkrechten Bewegungen der Erdkruste in der ČSR	149
Kubáček Lubomír, Ing.: Abschätzung der Ungenauigkeiten bei der linearen Koordinatentransformation in die Gaußsche Abbildung	82
Kuchař Václav u. Stránský Jan: Komplexe ökonomische Analysen in den Geodätischen u. Kartographischen Instituten	226
Malivánek Rudolf, Ing. u. Morch Václav, Ing.: Grundprinzipie und Probleme der Technologie bei der Aufnahme von Karten großer Maßstäbe	101
Maloň Stanislav, Ing., Kand. d. phys.-mat. Wissenschaften, u. Válka Oldřich, Ing. Dr.: Anwendung der automatischen Rechenanlage in der Geodäsie	189
Maršík Zbyněk, Ing.: Herstellung des Photoplane im Maßstab 1:5000 zu Zwecken der einheitlichen Bodenevidenz aus Luftbildern im Maßstab 1:23 000	77
Mikšovský Miroslav, Ing.: Möglichkeiten einer Ausnutzung der Lichtsatzes in der Kartographischen Produktion der ČSR	86
Mikšovský Miroslav, Ing.: Schichtgravur der Kartenoriginale	105
Morch Václav, Ing. u. Malivánek Rudolf, Ing.: Grundprinzipie und Probleme der Technologie bei der Aufnahme von Karten großer Maßstäbe	101
Morch Václav, Ing. u. Skládál Ladislav, Ing.: Aufnahmemethoden von Karten großer Maßstäbe	141
Nussberger Jaroslav, Dr.: Steigende Anwendung der Physik in der Geodäsie	179
Pakostová Irena, Prom. Mat.: Moderne Methoden zur Feststellung grober Fehler in geodätischen Messungen	184
Pecka Karel, Ing.: Die Kartenschaffung des Kartographischen und Reproduktionsinstituts in Prag	26
Petráš Jozef, Ing.: Beitrag zur Fehlertheorie der terrestrischen Stereophotogrammetrie	89
Pichlík Václav, Ing.: Ausnutzungsmöglichkeiten photogrammetrischer Unterlagen der Karte im Maßstab 1:25 000 für die photogrammetrische Aufnahme in den Maßstäben 1:10 000 u. 1:5000	221
Piš Dominik, Ing.: Geodätische Arbeiten bei der Großblockbauweise von Gebäuden	161
Pokora Matěj, Doz. Ing.: Über die Durchführung wirtschaftstechnischer Bodenmessungen in Form von Gesamtprojekten	117
Průša Jaroslav, Ing., Präsident der Zentralverwaltung Geodäsie und Kartographie: Unsere nächsten Aufgaben	1
Sachunský Vladislav, Ing.: Einige Grundsätze der technischen Karte auf dem Territorium der Tschechoslowakei	61
Skládál Ladislav, Ing. u. Morch Václav, Ing.: Aufnahmemethoden von Karten großer Maßstäbe	141
Staněk Václav B., Ing. Dr.: Bewegungsbestimmung der Beobachtungspunkte mittels Mikrotriangulation bei Deformationsmessungen der Talsperre bei Slapy	229
Steiger Jaroslav, Ing. u. Jedlička Jiří, Ing.: Triangulierung im Bergbaugebiet	206
Stránský Jan u. Kuchař Václav: Komplexe ökonomische Analysen in den Geodätischen u. Kartographischen Instituten	226
Šilar František, Ing.: Bestimmung des Halbmessers eines Eisenbahnbogens	133, 153
Šlitr Jaroslav, Ing. u. Boguszak František, Ing. Dr.: Bemerkungen zur Darstellung des Geländes durch Höhenlinien	125
Válka Oldřich, Ing. Dr.: Reduktion der mit Stahlbandmaß nichthorizontal gemessenen Längen	113
Válka Oldřich, Ing. Dr. u. Maloň Stanislav, Ing., Kand. d. phys.-mat. Wissenschaften: Anwendung der automatischen Rechenanlage in der Geodäsie	189
Vykutil Josef, Ing. Dr. Prof.: Berechnung der Schwerekorrekturen bei Nivellements im baltischen Höhensystem	145
Vyskočil Pavel, Ing.: Topographische Revision photogrammetrisch ausgewerteter Karten	93
Wittinger Max, Ing. Dr.: Ausbau des Geodätischen Observatoriums auf dem Pecný	121
Zdeněk Karel, Ing.: Beschwerden, Mitteilungen und Anregungen der Werktätigen - ein wichtiges Erziehungsmittel und nützliches Instrument der Leitung	211
Übersicht der Forschungsberichte des Geodätischen Forschungsinstituts in Prag	224
Bezirksvermessungszentren im Kampf um die Realisierung der mit der Vollendung des sozialistischen Aufbaues verbundenen Aufgaben	5, 31, 55
Verlautbarung der thematischen Aufgaben der Zentralverwaltung Geodäsie und Kartographie und Wettbewerbausschreibung zu ihrer Lösung	181
Verbesserungsvorschläge, Probleme und Standpunkte	135
Geodätische Instrumente, Geräte und Hilfsmittel	79, 96, 212
Bücherschau	40, 60, 99, 120, 137, 160, 200, 218, 236
Verschiedenes	40, 79, 100, 119, 139, 220, 237